

Per hectare 2.700 kg bodemleven

INTERVIEW Veehouders op zandgrond kunnen met goede benutting van het bodemleven een duurzame graslandproductie bereiken. Dat blijkt uit een proefschrift, waarop ir. Nick van Eekeren van het Louis Bolk Instituut aan de Wageningen Universiteit is gepromoveerd. De onderzoeker vertelt over zijn bevindingen.

Vanwaar dit onderzoek?

„Ik wilde inzicht krijgen in de wisselwerking tussen bodemleven en duurzame graslandproductie. Het onderwerp is belangrijk, omdat vooral op zandgronden steeds meer beperkingen gelden voor bemesting en beregening, waardoor een veehouder minder kan bijsturen en natuurlijke processen weer belangrijker worden.”

Hoe ziet bodemleven eruit?

„Onder grasland op zandgrond blijkt gemiddeld 2.700 kg bodemleven per hectare te zitten. Dat staat gelijk aan het gewicht van vijf koeien per hectare, dus méér dan de gemiddelde bovengrondse veebezetting! En dan heb ik alleen nog maar de bovenste 20 centimeter van de grond bekeken. Van de 2.700 kg is zo'n 500 kg regenwormen. De rest betreft allerlei beestjes, zoals bacteriën, schimmels, springstaarten enzovoort.”

Wat is de relatie met graslandmanagement?

„Uit het onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat een gewasrotatie van drie jaar gras met drie jaar snijmaïs -wat in de praktijk wordt gezien als een duurzame benut-

Foto: Louis Bolk Instituut

ting van nutriënten- de groep van pendelende regenwormen beperkt. 'Pendelende' regenwormen zijn belangrijk, omdat ze zorgen voor verticale gangen, die goed zijn voor de waterinfiltratie en diepere beworteling. We kunnen dus kanttelingen plaatsen bij dit ogenschijnlijk duurzame management. Anderzijds pakt een gras-klavermengsel goed uit.”

Wat is samenvattend de conclusie?

„De teelt van een semi-permanent gras-klavermengsel of semi-permanent puur gras op zandgrond met matige bemesting waarborgt de bodemstructuur, waterregulatie en nutriëntenvoorziening het beste. En dat leidt uiteindelijk tot een duurzame graslandproductie.”

Andere tips voor veehouders?

„Gras blijft de beste bodembetereaar die er is. Met het oog op het bodemleven is het zaak grasland niet te snel om te ploegen.”